

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 89/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť G., P., zastúpenej advokátom JUDr. R. S., D., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 5 C 9/2008-178 zo 4. mája 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 19 Co 59/2012-201 z 30. októbra 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť G. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2012 doručená sťažnosť G., P. (ďalej len „sťažovateľka“), doplnená podaním doručeným 23. januára 2013, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 9/2008-178 zo 4. mája 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 19 Co 59/2012-201 z 30. októbra 2012 a žiada vydať tento nález:

„1. Ústavnej sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo sťažovateľa G., P. právne zast. JUDr. R. S., advokát, so sídlom D. na spravodlivý súdny proces uvedené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 prvá veta Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách bolo porušené rozsudkom OS Svidník sp. zn. 5C/9/2008 zo dňa 04.05.2011 a rozsudkom KS Prešov, sp. zn. 19Co/53/2012 zo dňa 30. 10. 2012.

3. Ústavný súd rozsudok KS Prešov, sp.zn. 19Co/53/2012 zo dňa 30. 10. 2012 ruší.

4. Ústavný súd rozsudok OS Svidník sp. zn. 5C/9/2008 zo dňa 04.05.2011 ruší a vracia vec na ďalšie konanie na OS Svidník.

5. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 50.000,- € ako náhradu majetkovej ujmy v peniazoch, ktorú sú porušovatelia povinní zaplatiť z dôvodu nezákonných rozhodnutí do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

6. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia... v celkovej výške 323,30 € vrátane DPH..., ktoré je povinné zaplatiť na účet advokáta JUDr. R. S... do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Ako vyplynulo z podanej sťažnosti a pripojených spisov okresného súdu sp. zn. 5 C 9/2008, sp. zn. 5 C 617/94 a sp. zn. 2 Er 9/05, sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 5 C 9/2008, v ktorom sa proti nej domáhala S. – M., S. (ďalej len „žalobca“), vydania obrazu „Ikona posledného súdu“, technika tempera na konopnom plátne s vnútornou obrazovou plochou (bez rámu) 166,5 cm x 235,5 cm, vonkajšou rámovanou plochou 168,5 cm x 237,5 cm, ktorý je evidovaný v knihe prírastkov pod č. 1/72, č. negatívu 25164, inventárne číslo M 1793. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že je vlastníkom tohto obrazu, obraz je riadne evidovaný v múzeu ako galerijný obraz od roku 1970. Nachádza sa však u sťažovateľky, ktorej ho

odovzdal súdny exekútor Mgr. J. V., ktorý v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 00010/2005 vykonal exekúciu jeho odobratím žalobcovi 22. mája 2005.

Okresný súd rozsudkom č. k. 5 C 9/2008-178 zo 4. mája 2011 žalobe vyhovel a sťažovateľke uložil povinnosť *«vydať žalobcovi obraz „Ikona posledného súdu“, technika tempera na konopnom plátne s vnútornou obrazovou plochou (bez rámu) 166,5 cm x 235,5 cm, vonkajšou rámovanou plochou 168,5 cm x 237,5 cm, ktorý je evidovaný v knihe prírastkov pod č. 1/72, číslo negatívu 25164, inventárne číslo M 1793, ktorý je zobrazený na farebnej reprodukcii, ktorá tvorí súčasť rozsudku»*, zaviazal sťažovateľku nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 9 677,07 € a zaplatiť súdny poplatok 99,50 €.

Proti rozsudku okresného súdu č. k. 5 C 9/2008-178 zo 4. mája 2011 podala sťažovateľka odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav.

Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom č. k. 19 Co 59/2012-201 z 30. októbra 2012 tak, že rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti sťažovateľky vydať žalobcovi obraz ako vecne správny potvrdil a vo výroku o trovách konania tento zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Stotožnil sa so závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu.

Rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 9/2008-178 zo 4. mája 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 19 Co 59/2012-201 z 30. októbra 2012 nadobudol právoplatnosť 6. novembra 2012.

Sťažovateľka proti rozsudku krajského súdu č. k. 19 Co 59/2012-201 z 30. októbra 2012 podala 27. novembra 2012 dovolanie, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd

nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Sťažovateľka namietala porušenie svojho označeného práva postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 9/2008. Ústavný súd však konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nie je príslušný na preskúmanie postupu okresného súdu v zmysle namietaného porušenia označeného práva na spravodlivé súdne konanie, pretože sťažovateľka mala k dispozícii účinný opravný prostriedok, ktorý jej zákon poskytuje na ochranu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a na použitie ktorého bola sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov. Takýmto právnym prostriedkom bolo odvolanie podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorému predchádzalo namietané konanie. Sťažovateľka napokon takto aj postupovala a o tomto postupe a rozhodnutí rozhodol krajský súd. Právomoc všeobecného súdu rozhodnúť o odvolaní teda v tomto prípade (vzhľadom na princíp subsidiarity) vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd časť sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojich základných práv a slobôd napadnutým rozhodnutím okresného súdu už pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Odlišná situácia bola pri posudzovaní rozhodnutia krajského súdu č. k. 19 Co 59/2012-201. Ústavný súd zistil, že sťažovateľka proti označenému rozsudku krajského súdu podala dovolanie 27. novembra 2012, o ktorom do rozhodovania ústavného súdu ešte Najvyšším súdom Slovenskej republiky nebolo rozhodnuté.

Podľa názoru ústavného súdu v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti je daná právomoc ústavného súdu

až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (mutatis mutandis I. ÚS 169/09, I. ÚS 184/09).

Keďže sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, právomoc poskytnúť ochranu označeným právam v tomto štádiu má Najvyšší súd Slovenskej republiky v rámci dovolacieho konania. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2013